

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Skräddarbacksskolan
i Borlänge kommun

2010-11-09

Rektor Ragnhild Larsson

Skräddarbacksskolan

Borlänge kommun

781 81 Borlänge

Tillsyn i Skräddarbacksskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Skräddarbacksskolan och Borlänge kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolan har arbetat mycket med värdegrundsfrågorna under senare tid och de elever Skolinspektionen samtalat med trivs bra på skolan och vet vart de ska vända sig om det uppstår bråk eller liknande. Rektorn tar pedagogiskt ansvar för den verksamhet hon leder och hon har tillsammans med personalen till stor del själva identifierat de områden som tillsynen visar behöver åtgärdas, vilket är positivt. Skolans kvalitetsarbete utgår från analys av det arbete som bedrivits på skolan. Utifrån detta ges personalen kompetensutveckling.

Trots att det är mycket som fungerar väl på skolan finns det områden som behöver utvecklas. Även om kunskapsresultaten tycks vara förhållandevis goda är det viktigt att alla elever ges förutsättning att nå målen för utbildningen. Rektorn leder skolans kvalitetsarbete vilket bl.a. bidragit till ett ökat fokus på målen att sträva mot och att göra undervisningen mindre lärobokstyrd.

Trots det behöver rektorn i högre grad följa upp och analysera om all undervisning i tillräckligt hög grad utgår från målen att sträva mot i läroplanen, d.v.s. ger eleverna möjlighet att t.ex. argumentera, reflektera och pröva olika ståndpunkter. Rektorn behöver även säkerställa att alla elever som behöver särskilt stöd får det.

Skolinspektionen har i tillsynen av Skräddarbacksskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan samt kursplanerna).
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn följer inte upp lärarnas undervisning i tillräcklig grad (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Det är inte säkerställt att undervisningen i ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap omfattar alla kursplanernas krav (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer – Mål att uppnå).
- Undervisningen är inte tillräckligt väl anpassad till varje elevs förutsättningar och behov (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning).
- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräckligt och anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevers ansvar och inflytande).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling svarar inte fullt ut mot gällande författningskrav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Särskilt stöd ges inte i tillräcklig omfattning till alla elever i behov av särskilt stöd (1 kap. 2 § andra stycket sista meningen 1985 års skollag, 5 kap. 1-2 §§ grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte kraven i grundskoleförordningen (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Borlänge kommun har ansvar för att Skräddarbacksskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Borlänge kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Borlänge kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Mats Peterson

Undervisningsråd

Bilagor:**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan****Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Skräddarbacksskolan**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borlänge kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Skräddarbacksskolan den 13-14 oktober 2010. Ansvariga för tillsynen har varit undervisningsrådet Mats Peterson och utredaren Magdalena Molin.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Skräddarbacksskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Skräddarbacksskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Skräddarbacksskolan

Skräddarbacksskolan	Antal elever
Förskoleklass	61
Grundskola årskurs 1-6	325

Källa: Skolans egen uppgift oktober 2010

Skräddarbacksskolan är belägen strax utanför centrala Borlänge och består av förskoleklass och grundskola årskurs 1-6. På skolan finns 386 elever. Skolan tillhör Borlänge skolområde. Skolan är den enda i kommunen som har en lokal styrelse med föräldramajoritet.

Skräddarbacksskolan är organiserad i fem arbetslag för förskoleklass t.o.m. årskurs 6. På skolan finns en rektor. Rektorn har även ansvar för fritidshemmen knutna till skolan. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs dock i separat rapport.

Tillsynsprotokoll för Skräddarbacksskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan
Kursplanerna

Motivering:

Enligt Skräddarbacksskolans sammanställning för år 2010 har alla elever i årskurs 5 nått kursplanernas mål i så gott som alla ämnen. De ämnen där inte alla elever når målen är engelska där 91 procent av eleverna når målen, i matematik där 93 procent når målen och i svenska där 91 procent når målen. I svenska som andraspråk når ingen elev målen. Det sistnämnda beror enligt rektorn på att de elever som har svenska som andraspråk nyligen är anlända till Sverige och inte haft möjlighet att nå målen på så kort tid. Enligt skolan når i genomsnitt 96,3 procent av eleverna målen i årskurs 4-6 och 99,2 procent i årskurs 1-3.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar den nationella statistiken från år 2009 att eleverna når ett väsentligt bättre resultat än genomsnittet i riket i alla de totalt 13 delproven. I proven i årskurs 3 för år 2009 når alla elever målen i svenska och matematik.

Samtliga intervjuade uppger att särskilt stöd ges till elever i behov av detta med något undantag (se bedömningsområde särskilt stöd).

Sammantaget är kunskapsresultaten förhållandevis goda, men behöver trots detta förbättras så att alla elever ges förutsättningar att nå målen i alla ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Elevernas individuella utvecklingsplaner måste utvecklas så att de i högre grad tar sin utgångspunkt i de specifika nationella kursplanemålen. Vidare måste planerna innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samband med utvecklingssamtalen upprättas individuella utvecklingsplaner, IUP, för alla elever. De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av saknar omdömen om kunskapsutveckling i relation till målen i alla ämnen som eleverna har undervisning i.

Planerna utgår inte heller alltid från de nationella kursplanernas mål när det gäller elevens utveckling. Det läggs ett förhållandevis stort ansvar på eleven och hemmet för elevens utveckling trots att det är skolan som har ansvaret för att eleven når målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn måste i större utsträckning inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I samtal med rektorn framkommer att hon följer upp lärarnas undervisning. Av intervjuer med rektorn och med lärare framgår dock att rektorn inte efterfrågar i vilken grad läroplanens mål att sträva mot genomsyrar undervisningen, d.v.s. om all undervisning ger eleverna möjlighet att t.ex. argumentera, reflektera och pröva olika ståndpunkter.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn måste säkerställa att undervisningen i ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap omfattar kursplanernas krav.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer – Mål att uppnå

Motivering:

Undervisningen i de naturorienterande ämnena och teknik bedrivs i block. På Skolinspektionens fråga om lärarna vet att undervisningen bedrivs på ett sådant sätt att kursplanens alla mål att uppnå är möjliga att nå, är svaret tvekande när det gäller teknik. De skriftliga omdömen som skrivs är inte heller uppdelade på ämnen, vilket gör att elevernas kunskapsutveckling i ämnet teknik inte går att utläsa specifikt.

Ämnet hem- och konsumentkunskap ges vid en annan skola i kommunen eftersom det inte finns lärare med sådan ämneskompetens på Skräddarbacksskolan. Lärarna på Skräddarbacksskolan får dock inga omdömen om elevernas kunskapsutveckling från den andra skolan när det gäller ämnet och inte heller någon annan återkoppling på undervisningen. Därmed är de osäkra på om undervisningen verkligen bedrivs i enlighet med kursplanekraven.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolan måste i högre grad arbeta med att anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar och behov.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Motivering:

Skolan arbetar för att anpassa undervisningen efter elevernas behov. Tillsynen visar dock att graden av skolans anpassning vad gäller svårighetsgrad och arbetssätt till olika elever varierar i undervisningen. Vid intervjuer och observationer framkommer det att de elever som når målen alltför ofta får fler uppgifter av samma karaktär, utan att det anpassas till varje elevs behov och förutsättningar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolan måste säkerställa att eleverna i större utsträckning ges möjlighet till inflytande över utbildningens utformning samt att inflytandet anpassas utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Lärarna arbetar på olika sätt för att ge eleverna inflytande. Det framgår av intervjuerna med lärarna att de inte är helt eniga om vad som menas med elevinflytande och hur stor möjlighet elevernas ges till detta. Intervjuerna med rektorn, lärarna och framförallt elever visar att inflytandet varierar mellan olika ämnen och lärare och att det är tveksamt om inflytandet alltid anpassas efter elevernas ålder och mognad.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att den årliga planen mot kränkande behandling fullt ut skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolan har en plan mot kränkande behandling benämnd Likabehandlingsplan. Planen innehåller en översikt av åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling, däremot innehåller den inte tillräckligt tydligt specifika åtgärder som avses genomföras under det kommande året utifrån gjord kartläggning. Planen innehåller inte en redovisning av hur planerade åtgärder från föregående år har genomförts.

Huvudområde: Enskilds elev rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektorn måste se till att elever som har svårigheter i skolarbetet får särskilt stöd så att de kan nå de nationella kunskapsmålen.

Författningstext:

1 kap. 2 § andra stycket sista meningen 1985 års skollag

5 kap. 1-2 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I intervjuer med rektorn och med lärare framkommer att elever i behov av särskilt stöd får stöd men inte alltid i tillräcklig omfattning. Detta gäller elever med behov av stöd för den sociala utvecklingen. Rektorn och lärarna beskriver att när de har identifierat ett särskilt stödbehov av detta skäl gör skolan allt för att dessa elever ska få stöd. I en del situationer är detta inte tillräckligt varför rektorn anmält till Borlänge kommun centralt att skolan inte fullt ut kan ge det stöd som behövs. Utredningar görs centralt i kommunen. Dessa utredningar tar lång tid enligt intervjuerna och medför att skolan inte alltid kan erbjuda de stöd som eleverna behöver.

Vidare beskriver rektorn och lärarna att elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål inte ges detta i tillräcklig omfattning. Rektorn beskriver att stödbehov identifieras. Därefter gör rektorn en ansökan om resurser för detta ändamål till kommunen centralt. Rektorn beskriver att hon inte får de resurser hon begär, vilket i sin tur innebär att vissa elever som är berättigade till studiehandledning inte ges detta i tillräcklig grad. Lärarna berättar att det får till följd att en del elever som borde ha studiehandledning får svårt att följa med i undervisningen.

Huvudområde: Enskilds elev rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan måste utarbeta åtgärdsprogram som följer kraven i grundskoleförordningen.

Författningstext:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen.

Motivering:

I det urval av åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är elevens mål inte alltid tydligt relaterade till läroplanens och kursplanernas mål. I några program läggs även en stor del av ansvaret för att genomföra föreslagna åtgärder på eleven och hemmet. Slutligen framgår det vanligtvis inte heller hur föreslagna åtgärder ska följas upp och utvärderas.